

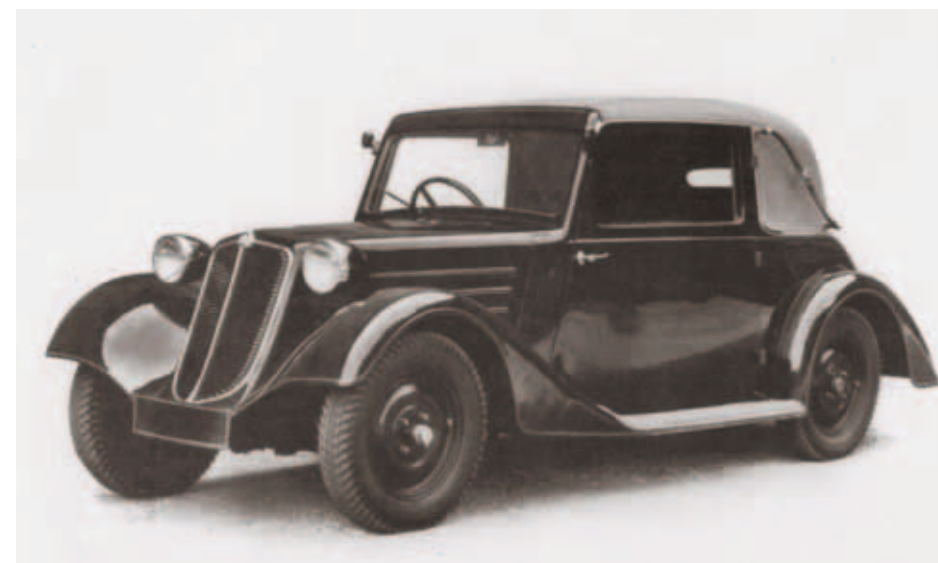

TOM HYN

Tatra 87 cestovatelské dvojice
Hanzelka/Zikmund,
která objela svět v letech 1947–1960

Foto Tatra

► **TATRA 57A (1935–1938)**

Populární *Hadimrška* ve vylepšené verzi. Koncepce Tatra s páteřovým centrálním rámem (roura), vzduchem chlazeným motorem vpředu a pohonem zadních kol. Plochý čtyřválec OHV 1155 cm³ (ø 70 x 75 mm), 14,7 kW (20 k)/3500 min⁻¹, převodovka 4M, nezávislé zavěšení všech kol. Rozvor náprav 2550 mm, rozměry 3500 x 1500 x 1300 mm, hmotnost 870 kg. Největší rychlost 90 km/h. Vyrobeno 8019 vozů T57A (všech verzí 27 025).

GALERIE TATRA

Kopřivnická automobilka loni oslavila 120 let a první Präsident dojel už v květnu 1898 na jubilejní výstavu do Vídně.

Po testech ve slovenských horách dostaly její vozy jméno Tatra, značka se tak zrodila 29. března 1919. Tatra patří dodnes k nejstarším existujícím automobilkám. Připomínáme některé významné typy, které psaly její slavnou historii.

► **TATRA 87 (1936–1950)**

Aerodynamický cestovní automobil se vzduchem chlazeným motorem v zádi, jeden z nejslavnějších a nejobdivovanějších typů. Osmiválec do V/90°, OHC, 2968 cm³ (ø 75 x 84 mm), výkon 55 kW (75 k)/3500 min⁻¹, čtyřstupňová převodovka, nezávislé zavěšení kol. Součinitel odporu vzduchu c_x = 0,36. Rozvor náprav 2850 mm, rozměry 4740 x 1670 x 1500 mm; hmotnost 1370 kg. Největší rychlost 160 km/h. Vyrobeno 3023 vozů.

► **TATRA 97 (1937–1939)**

Levnější verze aerodynamického sedanu se vzduchem chlazeným motorem v zádi. Plochý čtyřválec OHC 1749 cm³ (ø 75 x 99 mm) o výkonu 29 kW (40 k)/3500 min⁻¹, převodovka 4M, ocelová polosamonosná karoserie v celku s plošinovým rámem, vyztuženým páteřovým nosníkem, nezávislé zavěšení všech kol. Rozvor náprav 2600 mm, rozměry 4270 x 1610 x 1450 mm, hmotnost 1150 kg. Největší rychlost 130 km/h. Vzniklo 510 vozů.

► **TATRA 77 (1934–1935)**

Světový unikát, první sériově vyráběný aerodynamický sedan se vzduchem chlazeným motorem v zádi. Osmiválec do V/90°, OHC, 2968 cm³ (ø 75 x 84 mm), výkon 44 kW (60 k)/3500 min⁻¹, převodovka 4M, polosamonosná karoserie, výkyvné polonápravy, příčná listová pera. Rozvor náprav 3150 mm, rozměry 5400 x 1660 x 1600 mm, hmotnost 1700 kg. Největší rychlost 150 km/h. Vyrobeno 95 vozů (a 154 vylepšených T77A do 1938).

Foto Tatra

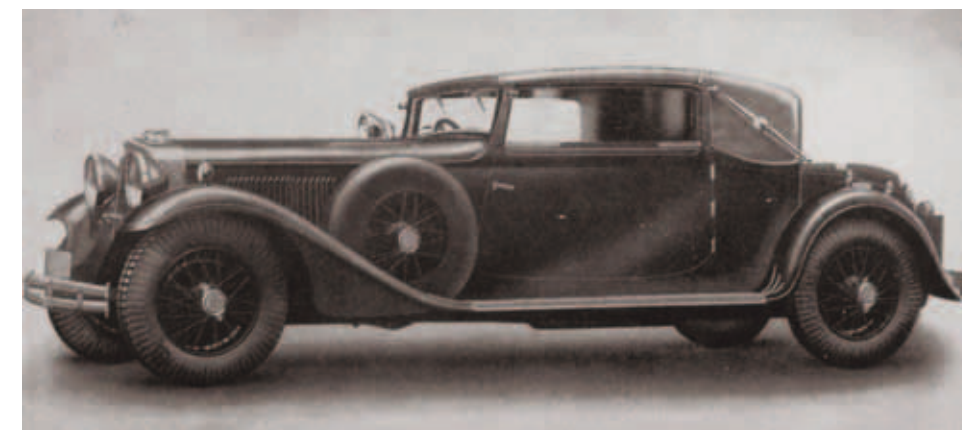
► **TATRA 603 (1956–1962)**

Československá legenda, vyráběná v modernizované podobě až do roku 1975 (celkem 20 422 vozů všech typů). Vzduchem chlazený osmiválec do V/90°, uložený vzadu, OHV, 2545 cm³ (ø 75 x 72 mm), výkon 70 kW (95 k)/4800 min⁻¹, převodovka 4M, nezávislé zavěšení všech kol, pohon zadní nápravy. Rozvor náprav 2750 mm, rozměry 5065 x 1910 x 1530 mm, hmotnost 1470 kg. Zrychlení 0–100 km/h za 19 s. Největší rychlost 160 km/h.

► **TATRA 80 (1930–1937)**

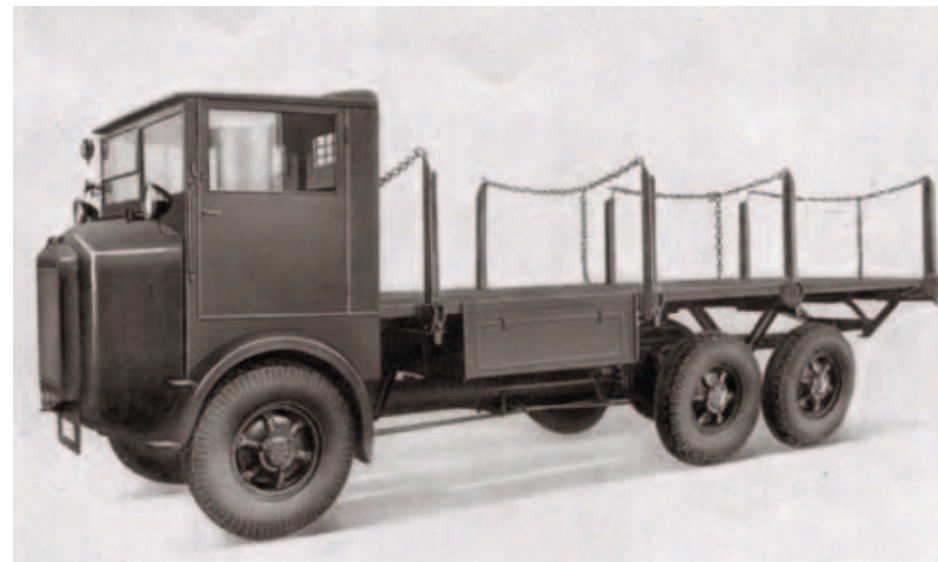
Nejluxusnější předválečný typ s unikátním motorem V12 vpředu a pohonem zadních kol. Kapalínou chlazený dvanáctiválec do V/65°, SV, 5990 cm³ (ø 75 x 113 mm), výkon 88 kW (120 k)/3000 min⁻¹, převodovka 4M, výkyvné polonápravy, dvouokruhové kapalinové brzdy. Rozvor náprav 3800 mm, rozměry 5000 x 1800 x 1700 mm (podle zakázkové karoserie), hmotnost od 2400 kg. Největší rychlost 140 km/h. Vzniklo 26 vozů.

► MADE IN CZECHOSLOVAKIA

► TATRA 27 (1931–1939)

Velmi významný, ale už poněkud zapomenutý typ, jehož produkce pokračovala ve vylepšené verzi až do roku 1946 (celkem 7620 vozů, první série 1769). Kapalinou chlazený zážehový čtyřválec OHV 4260 cm³ (ø 95 x 150 mm), výkon 38 kW (52 k)/2100 min⁻¹, převodovka 4M, nosná roura a výkyvné polonápravy, pohon zadní nápravy. Rozvor náprav 3800 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 3000/3950 kg. Největší rychlost 55 km/h.

► TATRA 24 (1927–1937)

Spolu se sesterským dvounápravovým typem T 23 první nákladní vůz typické koncepce Tatra s páteřovým rámem (nosná roura) a výkyvnými polonápravami. Zážehový kapalinou chlazený čtyřválec OHV 7479 cm³ (ø 115 x 180 mm), výkon 48 kW (65 k)/1200 min⁻¹, převodovka 4M s redukcí (tedy 8M). Rozvor náprav 4022 + 1250 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 6000/5650 kg. Největší rychlost 40 km/h. Vyrobeno 228 kusů základního typu 6x4.

► TATRA 81 (1939–1943)

Zapomenutý předchůdce T 111, za války vyráběný i v provedení na dřevoplyn (T 81H, viz snímek). Kapalinou chlazený vznětový osmiválec do V/90°, OHV, 12 464 cm³ (ø 115 x 150 mm), výkon 118 kW (160 k)/2000 min⁻¹, převodovka 4M s redukcí (tedy 8M), nosná roura a výkyvné polonápravy, pohon 6x6. Rozvor náprav 4000 + 1220 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 6500/7800 kg. Největší rychlost 65 km/h. Celkem 220 všech typů.

► TATRA 111 (1943–1962)

Nejslavnější nákladní Tatra! První se vzduchem chlazeným dieselem a po T 81 také první se standardním pohonem 6x6 (celkem 33 691 kusů). Dvanáctiválec do V/75°, OHV, 14 825 cm³ (ø 110 x 130 mm), výkon 132 kW (180 k)/1800 min⁻¹, převodovka 4M s redukcí, výkyvné polonápravy a nosná roura rámu. Rozvor náprav 4175 + 1220 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 10 300/9150 kg (vyobrazená T 111 NR s navijákem). Největší rychlost 61,5 km/h.

► TATRA 813 (1967–1982)

Čtyřnápravový Kolos 8x8 byl prvním typem řady T 813, která dosáhla 11 751 vyrobených kusů včetně 4x4 a 6x6. Vzduchem chlazený dvanáctiválec do V/75°, OHV, 17 640 cm³ (ø 120 x 130 mm), výkon 184 kW (250 k)/2000 min⁻¹, převodovka 5M s redukcí a rychloběhem (celkem 20 + 4Z), výkyvné polonápravy a nosná roura. Rozvor 1650 + 2200 + 1450 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 8200/13 800 kg. Největší rychlost 80 km/h.

► TATRA 114 (1946–1949)

Poválečná Tatra 114 byla vlastně modernizací typu T 27B a jeho přestavby na modulární vznětové motory se shodnými válci jako T 111. Vzduchem chlazený čtyřválec OHV, 4940 cm³ (ø 110 x 130 mm), výkon 48 kW (65 k)/2200 min⁻¹, převodovka 4M, výkyvné polonápravy a nosná roura, 4x2. Rozvor 3500 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 3150/3750 kg. Největší rychlost 60 km/h. Vzniklo 407 vozů (a 602 delších T 115).

► TATRA 400 (1948–1954)

Třínápravové trolejbusy T 400 navázaly na předválečné typy Ringhoffer-Tatra, vyráběly se na Smíchově spolu s tramvajemi. Podvozky s nosnou rourou dodávala Tatra Kopřivnice a elektrickou výzbroj ČKD Praha. Dva elektromotory ČKD po 60 kW (třetí série po 65 kW). Rozvor 4400 + 1350 mm, délka 11 400 mm, obsaditelnost 80 osob (26 sedítek), pohotovostní hmotnost 10 500 (11 700) kg. Největší rychlost 50 (60) km/h. Vyrobeno 124 vozidel.

► TATRA 128 (1951–1952)

Čtyřkolová verze *stojedenáctky* s menším motorem, narychlo postavená především pro vojenské účely. Vzduchem chlazený osmiválec OHV do V/75°, 9883 cm³ (ø 110 x 130 mm), výkon 96 kW (130 k)/2000 min⁻¹, převodovka 5M s redukcí (tedy 10M), výkyvné polonápravy a nosná roura, 4x4. Rozvor náprav 3950 mm, užitečná/pohotovostní hmotnost 3000/6020 kg (!). Největší rychlost 80 km/h. Vyrobeno 4060 automobilů.

Toto není placená inzerce, ale ukázka reklamy na automobily TATRA z let 1936–1938

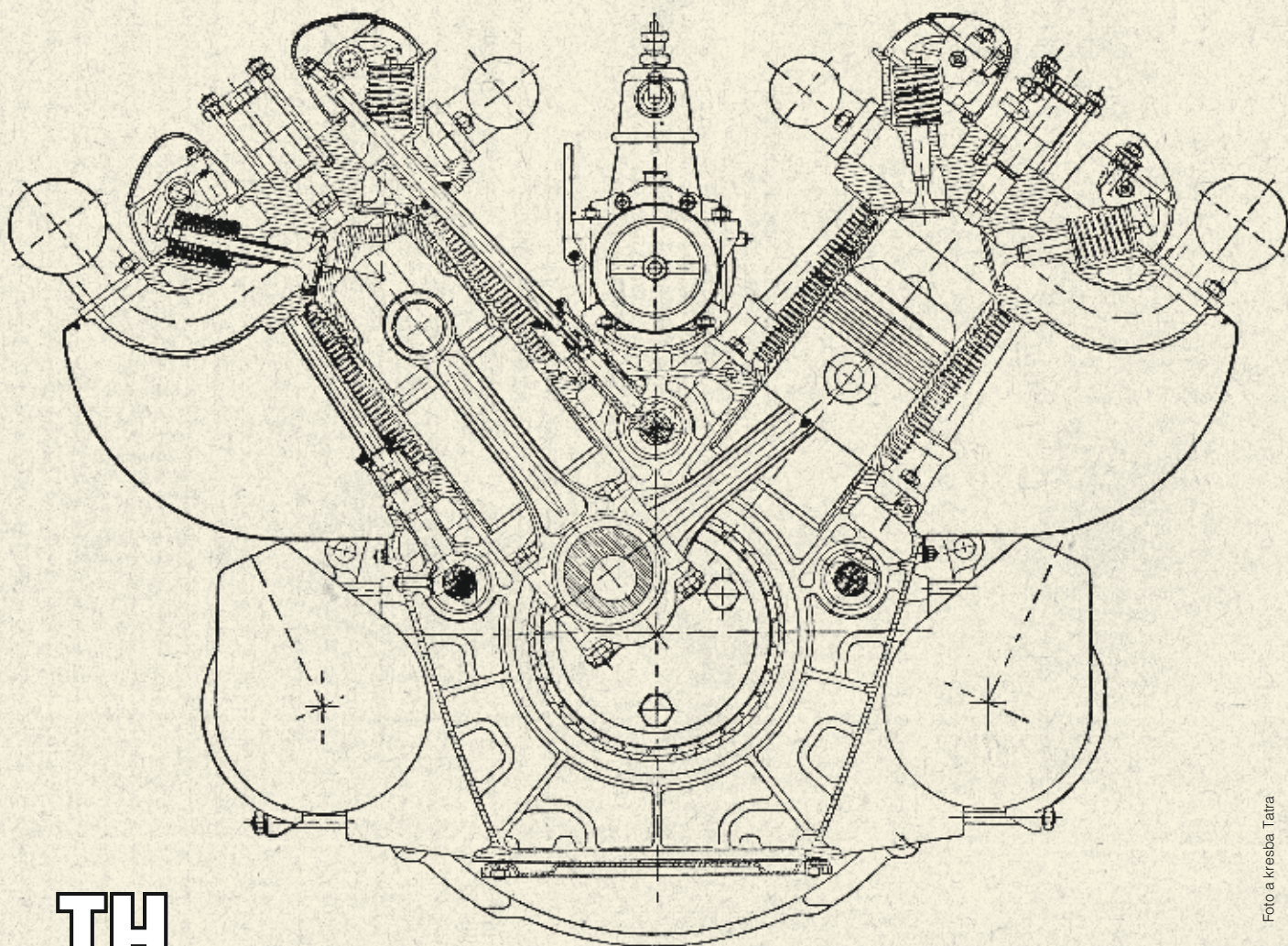

Foto a kresba Tatra

TH
MOTORMEDIA

SLAVNÉ MOTORY

TATRA 111A (1958)

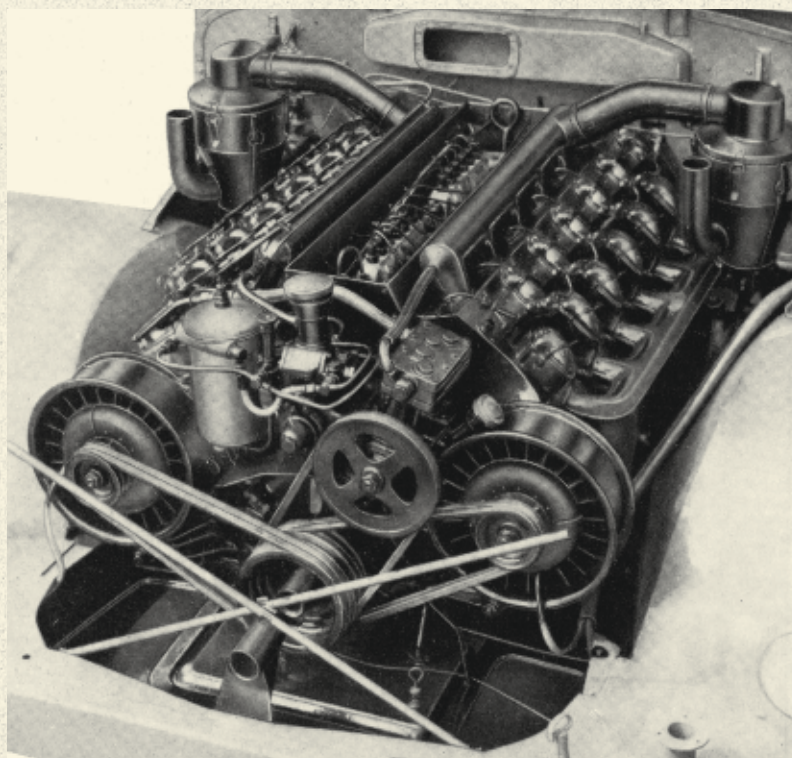
Vzduchem chlazený vidlicový dvanáctiválec V/75° pro legendární nákladní vůz s užitečnou hmotností 10,24 t včetně posádky (verze 111 R). Sériový motor T111A má pohon větráků chlazení klínovými řemeny a snížený výkon na 132 kW (180 k) pro větší spolehlivost. Původní T111 (T103) z roku 1943 měl pohon větráků zapouzdřenými řetězy a výkon až 154 kW (210 k)/2250 min⁻¹. Vzniklo 33 691 vozů T111 všech verzí (1943–1962).

Objem válců 14 825 cm³
(ø 110 x 130 mm)

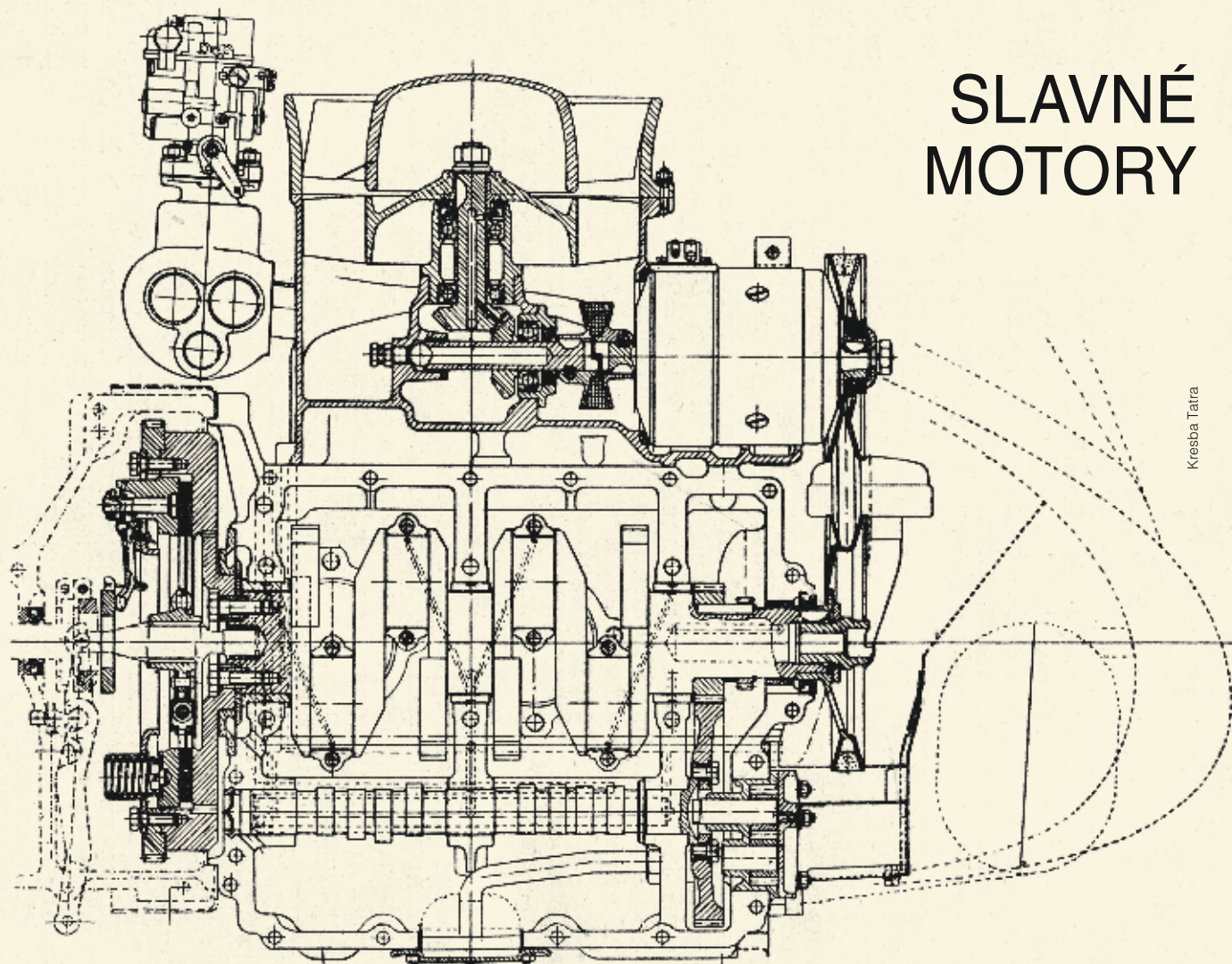
Výkon 132 kW (180 k)/1800 min⁻¹

OHV 2V; přímé vstřikování nafty do válců

Hmotnost motoru 970 kg

SLAVNÉ MOTORY

Kresba Tatra

TH
MOTORMEDIA

TATRA 600 (1948)

Vzduchem chlazený plochý zážehový čtyřválec
pro osobní automobil T 600 Tatraplan
v původním provedení s vertikálním větrákem,
poháněným kuželovým soukolím
od horizontálně situovaného hřídele dynama,
roztáčeného řemenovým převodem
od hřídele klikového.

Později horizontální ventilátor
a dva karburátory
Solex 32 UBIP.
Kliková skříň dělena
ve svislé rovině.

Objem válců 1952 cm³
(ø 85 x 86 mm)

Výkon 38 kW
(52 k)/4000 min⁻¹

OHV 2V;

jeden karburátor
Solex 32 UBIP

Hmotnost motoru 156 kg

